

על החרפה מאת איתמר בן-אב"י

עברי אחד בהסתערות הפתאמית ליד ככר המש-
קים, והאסירים המעטים הוחזרו לטרחב בו ברגע
מאסרם נמעט. מה היה, אבל, כאן אשאלת, אי-
מה הצעיר שהתעלה ? מה היה, אילו רמסו
פרסות הסוסים אנשים ונשים עד למות גם הם ?
מה היה אילו נמשך, הענין יותר מרגעים קלים,
אילו השתתפו אז במריבה גם העומדים מן הצד,
כשמרנוי בן-ככב לפנים ? האם לא הוכיחנו
מאורעות אחרים, קרובים אלינו למדי, למה עלולות
להביא התנגשויות גם היותר צנועות ותמיטות ?
בשעה, שגורלנו כעם חפשי בארצו הולך
ונהתך על גבנו באומל נחתנים אכזרים ; בשעה,
שאחרות שכנינו מסביבנו מעטה עלינו סכנות
לכלי סוף ; בשעה שפירוד הסיעות בקרבנו הבי-
אנו כבר עד לידי תהום ; בשעה, שכנסיה ציו-
נית עומדת להיפתח מאין דעתה עוד מה יהיה
לא רק בסופה, בלתי אם גם בראשיתה — הצריך
כיום אנחנו להקיע לעיני הגוים את רפיונו הפי-
נימי, את אפסיותנו המדינית, את קרישתינו
הדתיות ?

כבימי אספת הנבחרים הראשונה עם שאלת
האשה, האם רק הכפיה תהיה לנו לקו, רק המרי-
יהיה לנו לסמל ומלחמת-האחים למטרה ?
הייתרב עולמנו הקטן התתבטל מדיניתנו
הגרעינית, אם לא מייד יוכרו החופש האיש,י
הדתי, החברתי ?

הכבד נמצא הכל בידינו, הכבד לא נשאר
שאלות אחרות לקיומנו, להיותנו הולכים בדרכי
כל העמים עם זעזועים, בלכולים ומהפכות יום-
יום ?

ואי המשמעת הלאומית, דבשמה דברנו רמות
ורבדגלה התנאינו כל כך בעשר השנים האחרונות
לחינו. חמחודשים ? השכחונה בחלל גם נס-
ברנה מעבשיו ולהבא כסקורת שאננים ?

* * *

תיאמרנא האמת בכל מרירותה :

אם יכולה דעת הקהל לסלוח אולי לשני
הצדדים גם יחד בשל פרט זה או פרט שני למל-
המתם ההרדית, בשל ידיעה זאת או אחרת להו-
דעותיהם הרשמיות, הרי אין היא יכולה, גם לא
תרצה לסלח לו לועד הלאומי שלנו בכל מעשיו
האחרונים.

מעולם לא ידענוהו כה דל-אונים, כה אובד
עצות, כה פרוע פנים כבשנה האחרונה.

מעולם לא ראינוהו חובק את ידיו ממש
לכל צעד נועז וברור בהוצאת עניינו אל הפועל ?
ממה נפשך, אדונינו ה"ועדניק" — או
שישכם, ואז פעלו נא, או שאינכם ואז לכו נא !
ממשלת הבית הלאומי בועיר אנפין אתם —
זה היה בכל אפן משאפכם האישי והכולל, בחלוקת
היסיכם השונים לפני כמה ירחים. אם יפה עשיתם
ואם מוצלחות היו בחירותיכם ימים יגידו. ברגע
זה אבל, השאלה נשאלת בדרך ברורה : הלכדור-
הרגל אתם בשבתות אם לאו ?

אין מקום לפקפוקים, להעויות, להתחמקויות.
הקהל רוצה לדעת את עמדתכם האמתית.

הוא רוצה לדעת, אם הרב אוסטורובסקי הוא
דמחבר בשמכם, כמוכח ממכתבו לעתונים, או
הנברת סולד, כרמזי ה"מכבי" לידידיהום ?

הוא רוצה לדעת כיצד קרת הרבר, שבן צבי,
למשל, מצא לטוב לדרש מ"המכבי" שיחדל ממה
שחקיו בשבת, בשעה ש"פועליו" הורשו לשחק
במגרשיו ללא מפריע ?

ועד לבוא המענה הישר, הגלוי, הברור, הא-
מיין, אשר יטיל את ממשלתנו העצמאית עלינו
גם להבא או ימריצנו לטאטא מלפנינו כטאטא
הרוח את המול מן החיטה — גולרנא את החרפה
כעיר הקדש !

חרפת ירושלים העבריה במדינה.

חרפת ירושלים המכבית בתחיתה !

לא להתכנס בעצם הסכסוך בין ה"מכבי"
חירושלמי מצד אחד ובין חרדי ירושלים מצד שני
אני בא היום, עמדותי הפרטית, גם עמדתו של
"דאר היום" בשאלת המכאיבה הזאת — ידועות
הן למדי. כל עוד לא יבינו רבני ישראל בארצנו
את המוטל עליהם ממרומים ; כל עוד לא יזו-
מהפינה החנוטה והעקשנית אשר לתוכה התנעצו
בעיניהם המסנווורות ללא ראות ובאזניהם המוכי-
בדות ללא שמוע ; כל עוד לא ירהיבו הללינו
החרדישים — והעבודה, כי ישנם לרוב בקרבנו,
אם כי במחבואים עדיין ! — להרחבי את המעשה
האחד אשר סמנו אולי, ודאי הגאולה הוצויה
לרכבות צעירינו וצעירותינו בגעגועיהם לאמוניות
מחודשה וצרופה — כינוס סנהדרין גדולה בציון
השלישית אשר תקבע סוף סוף, בגבולות המסרת
רדתית והלאומית גם יחד, את יתרות המותר
והאסור לדורות הבאים — לא יישמעו פעמי
המשוח הולכים בינותינו על אדמת האבות. אם
נמצא העוז לפנים להוציא מכלל הנסיעות בשבת
את חנסיעה על פני הים כספינות, מדוע לא גם
ברכבות תקופתנו זאת ? ומכיון שידעו רבנינו
ביסיהם להרשות חילול שבת לשם רפוי הולים
וחולות על ערש דוים, מדוע לא תענוגים ומשחקים
לויפוי גויתם הרופפה של נווני הגולה במחלתם
הנמשכת ? אררבה — יתנו נא לו, לרור המחר, תפי-
לות קצרות ויסודיות, טקסים מצומצמים ומרועננים,
הקלות בכל התפל והצדדי אשר לדיני ימינו קר-
מונים ונהרו ההסונים לשערי בתי-הכנסת בשבתות
גם במועדים לא פחות מאשר לכתי הראינוע וה-
תיאטרונים.

אפס, לא לי, הקטן באלפי ישראל, לפרט
מעל עמודי עתון יומי, ברובו חילוני, את גרעיני
האפשרי והבכתי-אפשרי בגדר ענינים שהנם
אתרי כבלות הכל קניני משרד הרבנות ושאר
המוסדות הדתיים. לא לנו לבוא אליהם, כי עליהם
לבוא אלינו. זו חיתה דרכה של האמונה מאז
ומעולם, ומה שטוב היה בעיני משה והנביאים
אתריו הרע יהיה רק כעיני רבנינו היום ?

* * *

לא, לא זהו צד השאלה המעסיקנו הפעם,
עם מה שאירע ביום השבת במגרש ה"מכבי", גם
לא עצם הפרטים כפי שמוסדים אותם שני הצ-
דדים — ה"מורחי" בהוספתו המיוחדת, שרובה
גדפסה בעתוננו ביום אתמול וה"מכבי", שאת
כל הצהרותיו אנו מפרסמים בעמוד ב' לגליון
זה, — כי עד נשוב לדבר עליהם כמאמרים
מיוחדים. מה שמעסיקנו הפעם, מה שזעזענו עד
היסוד, מה שצריך לעקר מן השרש מייד אם לא
נרצה בהמשכת מצב הרה דאגות ופחדים — הוא
דבר אחר לגמרי. הנני מתכוון לחרפה שעטתה
את פני ישראל בבירתו בעקב המאורע חשכתי
ומסביבו. כאשר העירונו כבר אתמול — לצחוק
ולשנינה חיינו אמנם בפיות הגוים, אשר באו
לחזות במדיבותינו הפנימיות. כבימי הנומאים
הביטו אויבינו המשתתפים אל הנעשה בקרבנו
ואנחנו נצים ומשתתטים. כומרים לרעות שונות
הוציאו את צלמונעיהם מכיסיהם בכדי לקלס על
סרמיהם את מחזות הבהלה והזועה לעבריהם המכים
עברים. שוטרים בריטיים שיסו את סוסיהם הגור
עשים בשורות זקנים וילדים, שנזעקו מרה על
העול אשר נעשה להם ביום קרשם. שפת הקדש
לכל גבורי עברנו מאז אברהם העברי, שימשה עוד
הפעם מצע לקללות ולחרפות בין אבות לבניהם
ואחים לאחיותיהם. וכה גדלה המהומה, וכה עלתה
השאגה, שעד לשערי תל אביב, אשר בה עשיתי
את שבתי, הגיעו בנות קולן על כנפי הרוח בני-
שובו המילל, וממנה עברו גבולות גם חצו ימים
לתפוצות ישראל לא בלבד, בלתי אם גם לכל המדי-
דינות הנבריות בחרותן האיבתית נגד עמנו
כארצנו.

הבאמת כה נמרמה דעתנו עלינו, דאין אנו
יכולים לראות עוד את הנעשה בינותינו בעיני
הניון ובחירות ? והאמנם כה גברה בנו רוח הקנ-
אות תועומת, דאין עוד כל יכלת בירינו לכבש
את יצרנו בתחילת מרדו ?

במסרה נפל לידי השבוע ספרו של האנגלי
פוריסון על היהודים בימי החרבן. בנוונים בול-
טים ומרעידים מעביר הוא לעיני קוראיג, תמונות
מידועעות לפרפורים האחרונים של מגני המקדש
והמואכת בפני תותחי האויב הרומאי, יותר ימתי-
אורי יוסף בן מתתיהו, יותר מספורי המשנה
יהתלמוד, יותר מחזוני חזינו כולם מתבלטים
כתוך ספרו הטירוף והשגעון שאחזו את אבותינו
דקדמונים למן נסיכיהם וכתניהם עד לצדוקיהם
ולפרושיהם, לקנאיהם ולאייסיהם, במלחמת-האדים
שאכלה בהם בכל פה. על הרומאים — מעיר
האנגלי הזה בבת-צחוק המורגשת מתוך כל שורה
ושורה לספרו המריר — לא היה על צד האבת
להפסיד טיפת רם רומאית אחת כהתהרגות העב-
רית הנוראת והאיומה, וכסלות מאין כמותה חיתה
זאת מצד נציבים חוללים, כקאסיוס או כפלוריס
למשל, לשלח אל שדה המערכה את טובי גיוניו-
תיהם המסודרים. אלהים, במרומיו, דאג כבר לכך,
שלא יישארו שריד או פליט לעב העברי בארצו,
ואלסלי ידע טיטוס להודיין בסבלנות, כי עתה
נפל מקום המקדש לבין ידיו הרעבות כנפל האגם
הקוב מאילן כבד-הפירות...

* * *

ולאחרי אלפים שנות נדודים, ולאחרי יובי
שנות תחיה, חנה נפל שוב בגורלנו פרי הקללה
לימי קדמונותינו. בוראי — הגזם נגזים אם נאמר
להדמות את מאורע השבת האחרונה למאורעות
העצומים בתקופות המכריעות לדוריה הלאומית
של-חימים הרחוקים ההם. לאשרנו, לא נהרג גם